

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI¹⁾

z dnia ... 2025 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu
mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje
egzaminacyjne izb rzemieślniczych**

Na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159 oraz z 2025 r. poz. 769) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89 i 1607, z 2019 r. poz. 2468 oraz z 2024 r. poz. 600) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 w ust. 2:
 - a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620) – należy przez to rozumieć ustawę o rynku pracy i służbach zatrudnienia;”;
 - b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy – należy przez to rozumieć przepisy wydane na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia;”;
- 2) w § 5 w ust. 1:
 - a) uchyla się pkt 3,
 - b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) posiada zaświadczenie o odbyciu stażu, wydane na podstawie art. 123 ust. 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia;”;
- 3) w § 8:

¹⁾ Minister Edukacji kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji (Dz. U. poz. 2717).

- a) uchyla się ust. 5,
- b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Osoba, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3a, składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego nie później niż na dwa miesiące przed terminem zakończenia stażu, o którym mowa w art. 119 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Kopię zaświadczenia o odbyciu stażu, wydanego na podstawie art. 123 ust. 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, osoba ta przedkłada izbie rzemieślniczej, niezwłocznie po jego uzyskaniu.”.

§ 2. Do dnia 31 maja 2026 r. do uczestników praktycznej nauki zawodu dorosłych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu dotychczasowym, którzy rozpoczęli realizację tej praktycznej nauki zawodu przed dniem 1 czerwca 2025 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER EDUKACJI

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Anna Ślusarczyk

Zastępca Dyrektora

/ – podpisano cyfrowo/

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zwane dalej „projektowanym rozporządzeniem”, jest wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159 oraz z 2025 r. poz. 769).

Zgodnie ze wskazanym wyżej upoważnieniem ustawowym, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass), umieszczenie znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 poz. 1606), a także sposobów wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

Zmiana rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wynika z konieczności uwzględnienia w przepisach rozporządzenia zmian wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), zwanej dalej „ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia”, która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2025 r.

Ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia, w miejsce przygotowania zawodowego dorosłych, została wprowadzona nowa forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych jaką jest staż, który zgodnie z art. 119 ust. 4 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, może być zakończony egzaminem czeladniczym.

W związku z powyższym zaistniała konieczność uwzględnienia w katalogu określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia osób, które ukończą staż zgodnie z przepisami ustawy o rynku pracy

i służbach zatrudnienia i będą chciały potwierdzić swoją wiedzę i umiejętności egzaminem czeladniczym.

W związku z koniecznością dostosowania rozporządzenia do zmian wynikających z ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia w projektowanym rozporządzeniu proponuje się następujące zmiany:

1) § 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia (dot. § 1 ust. 2 pkt 5 i 9 rozporządzenia)

Proponuje się nadać nowe brzmienie § 1 ust. 2 pkt 5 i 9 rozporządzenia ze względu na konieczność ich dostosowania do przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. W tym celu konieczne jest zastąpienie zawartego obecnie w § 1 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia odesłania do nieobowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) odesłaniem do ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Ponadto należy nadać nowe brzmienie § 1 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia. W związku z wejściem w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która uchyliła ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w § 1 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia należy zastąpić wskazany obecnie nieobowiązujący już przepis art. 36 ust. 8 ww. ustawy przepisem art. 29 ust. 3 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

2) § 1 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia (dot. § 5 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 5 rozporządzenia)

Projekt rozporządzenia przewiduje uchylenie § 5 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 5 rozporządzenia. Ww. przepisy przewidują obecnie możliwość dopuszczenia do egzaminu czeladniczego uczestników praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy została uchylona przez ustawę o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która nie przewiduje możliwości przystąpienia do egzaminu czeladniczego przez osoby, które były uczestnikami praktycznej nauki zawodu dorosłych.

Jednocześnie w § 2 projektu rozporządzenia wprowadza się rozwiązanie przejściowe umożliwiające do dnia 31 maja 2026 r. przystąpienie do egzaminu czeladniczego przez osoby realizujące praktyczną naukę zawodu dorosłych, która rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, tj. przed dniem 1 czerwca 2025 r. Zgodnie z art. 440 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia dotychczasowe instrumenty rynku pracy lub usługi rynku pracy, określone w ustawie

z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do których skierowanie nastąpiło albo których realizacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, są realizowane na zasadach i przez okres wynikający z dotychczasowych przepisów. Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na koniec czerwca 2025 r. przygotowanie zawodowe dorosłych realizowało 13 osób.

3) § 1 pkt 2 lit. b projektowanego rozporządzenia (dot. dodanego § 5 ust. 1 pkt 3a rozporządzenia)

Konieczne jest dodanie nowego punktu do katalogu wskazanego w § 5 ust. 1 rozporządzenia, który określa warunki wymagane od osób, które chcą zostać dopuszczone przez izbę rzemieślniczą do egzaminu czeladniczego. Zgodnie z nowo dodanym punktem dopuszczone przez izbę rzemieślniczą do egzaminu czeladniczego będą również osoby, które posiadają zaświadczenie o odbyciu stażu, wydane na podstawie art. 123 ust. 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

4) § 1 pkt 3 lit. b projektowanego rozporządzenia (dot. dodanego § 8 ust. 6 rozporządzenia)

Proponuje się, aby osoba, która realizuje staż, o którym mowa w art. 119 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, składała wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego w terminie nie później niż na dwa miesiące przed terminem zakończenia stażu. Rozwiązanie to jest analogiczne do uchylanego w § 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia rozwiązania (dot. § 8 ust. 5 rozporządzenia) i ma na celu przygotowanie i organizację egzaminu czeladniczego dla ww. osób. Proponuje się również, aby osoba, która ukończy staż i otrzyma zaświadczenie o ukończeniu stażu, niezwłocznie dostarczyła to zaświadczenie do izby rzemieślniczej w celu dopuszczenia tej osoby do egzaminu czeladniczego.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia w terminie niezapewniającym czternastodniowej

vacatio legis jest podyktowane pilną potrzebą dostosowania przepisów rozporządzenia do zmian wprowadzonych ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która w zakresie zmian dotyczących m.in. egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, weszła w życie z dniem 1 czerwca 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlegał ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 w związku z § 132 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Henryk Kiepusa – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 1) Adam Paprocki – radca, tel. 22 34 74 143, adres e-mail: adam.paprocki@men.gov.pl	Data sporządzenia 31 lipca 2025 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159, z późn.zm.) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji – 78
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W dniu 1 czerwca 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620). Ustawa ta wprowadza możliwość realizacji przez osobę bezrobotną stażu, o którym mowa w art. 114 ww. ustawy. Zgodnie z art. 119 ust. 4 ww. ustawy, staż może być zakończony potwierdzeniem nabycia wiedzy lub umiejętności przez osobę bezrobotną w formie egzaminu czeladniczego przeprowadzanego przez komisję egzaminacyjną izby rzemieślniczej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze umożliwienie osobom bezrobotnym, które odbyły staż, potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności egzaminem czeladniczym, zgodnie z art. 119 ust. 4 ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, proponuje się zmianę rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89 z późn. zm.) polegającą na umożliwieniu izmom rzemieślniczym dopuszczenia wskazanej grupy osób do egzaminu czeladniczego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każdy kraj, w tym kraje członkowskie OECD/UE, samodzielnie określają warunki i sposób przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
osoby bezrobotne, które przystąpią do egzaminu czeladniczego po odbyciu stażu	brak danych	brak danych	możliwość przystąpienia do egzaminu czeladniczego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Alians Ewangeliczny w RP;
- 2) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 5) Konfederację Lewiatan;
- 6) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 7) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 8) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 10) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 11) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 12) Federację Inicjatyw Oświatowych;

[illegible]

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Źródłem finansowania egzaminu czeladniczego dla osoby, która ukończyła staż jest Fundusz Pracy zgodnie z art. 300 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–						
	osoby niepełnosprawne	–						
	osoby starsze	–						
Niemierzalne	–	Potwierdzenie przez osoby, które ukończą staż kwalifikacji zawodowych egzaminem czeladniczym.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych i osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		